

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Jola și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

In chestia ameliorării salariilor învățătoresți.

Sibiu, 5 Octombrie n.

Din unele părți se manifestă dorința, ca salariile învățătorilor noștri confesionali, să fie ameliorate.

Nizuința e justă, și nu poate fi condamnată, câtă vreme realizarea ei se intenționează a se face pe calea corectă. Ne temem însă, că hiperzelul unora dintre învățători, a da lucrului o dezvoltare nefirească, va împinge chestia pe cale greșită și păgubitoare pentru noi, pentru toți. De aceea, ca organ bisericesc, ne ținem de datorință să ne spunem și noi părerea în chestia aceasta.

Incepem cu constatarea, că nu e nimeni între noi, care n'ar fi convins despre îndreptățirea cererii ridicate din partea învățătorilor noștri confesionali, care n'ar dori ameliorarea salariilor lor. Dar tot așa nu este nimeni care să nu știe, că ameliorarea trebuie să o facă susținătorii școalelor noastre, comunele noastre bisericesti.

Acum, ceice cunosc starea materială a comunelor noastre bisericesti, trebuie să știe și aceea, că cele mai multe dintre ele, pe lângă cea mai mare bunăvoință, nu sunt deocamdată în stare să satisfacă așteptărilor în privința aceasta.

Fiind aceasta starea lucrului, întrebarea ce ni-se impune este deci următoarea: Ce e totuși de făcut, pentru ca scopul să se ajungă?

Vor răspunde unii dintre învățători, că dacă comunele bisericesti nu sunt în stare să jertfească aceea ce li-se cere, să recurgă la ajutorul statului. Foarte ușor de spus, dar greu de realizat. Pentru că se știe, că statul are drept de ingerință în toate școalele ajutate de el. Iar aceea presupunem, că nu o dorește nici cel mai slab dotat învățător, ca statul să se amestece în treburile noastre școlare, pentru că atunci e periclitat caracterul confesional al școalelor noastre, și aceasta ar fi o grea lovitură și pentru biserica noastră.

O ingerență din partea statului nu o poate dori nici unul dintre învățătorii confesionali ai noștri nici pentru aceea, pentru că dacă statul își va arogă de ex. dreptul de denumire al învățătorului, își va arogă și dreptul de a-l denumi acolo unde el voeste, iar nu unde se dorește învățătorul, precum și dreptul de a-l permuta dintr'un loc într'altul, după cum va cere interesul statului.

La ajutorul statului să nu răvnească deci nimeni. Dar fiindcă o ajutare totuși se impune, va trebui, ca pentru salvarea școalelor noastre, și pentru salvarea bisericii noastre, să se facă ceva. Așa credem, că va trebui să ne cugetăm și noi, nesolicitați de învățători, și să inițiem cu toată serioșitatea ameliorarea salariilor învățătoresți, și decă dela noi și prin noi înșine.

Părerea noastră în privința aceasta e următoarea:

Comunele cele mai avute bisericesti să caute și din mijloacele lor proprii să contribuie la îmbunătățirea salariului învățătoresc, iar de comunele mai sărace să se îngrijască dieceza respectivă, creând, ori unde există, augmentând fondurile școlare eparhiale, pentru ca din acestea să se poată face ameliorarea salariului învățătoresc în comunele sărace bisericesti. E o datorință aceasta, de la împlinirea căreia nu ne putem subtrage, fără a ne face vinovați de periclitarea școalelor noastre confesionale și a bisericii noastre naționale.

Augmentarea fondurilor acestora s'ar putea face, atât prin colecte benevole, cât și prin dotarea lor cu anumite procente din venitele celorlalte fonduri eparhiale, ori apoi pe alte căi potrivite și stabilite din partea eparhiilor.

Nu putem însă să nu ne spunem și părerea, că paralel cu aceste măsuri sunt datori și învățătorii înșiși să-și înmulțească venitele, prin cultivarea grădinilor de pomi, de legume, prin purtarea unei economii raționale rurale, prin scrieri literare etc., etc., tot atâtea izvoare, din cari învățătorii altor confesiuni scot venit frumose. Câți învățători nu sunt chiar dintre ai noștri dela sate, cari ocupându-se cu pomologia, legumăritul, apicultura, etc. au ajuns la izvoare bune de câștig, și au putut crește câte 2—3 fii pe la școalele din orașe. Alți învățători iarăși din rodul grădinei școlare, aflătoare în folosința lor, își provăd casa peste tot anul cu cele de lipsă. Ba sunt unii, cari în lipsă de pământ învățătoresc, iau pământ în arândă, și cultivându-l bine și rațional, își formează izvor bun de venit.

Când drept atragem atențiunea celor în drept asupra dorinței juste a învățătorilor noștri de a li-se îmbunătăți salariile, nu putem să nu le punem la inimă și acestora, precum și preoților, răvna de a căuta întâiu ei să-și îmbunătățească singuri soarta și venitele, prin muncă și sârguință.

Ce însă nu ne place de loc, și ce trebuie să reprobăm, este faptul, că prin unele din ziarele noastre se poartă agitație din partea învățătorilor în direcția, ca învățătorii să se întrunească într'un congres, fărăosebire de confesiune, și acolo se discute asupra ameliorării salariilor lor. Ceice astfel lucră, nu știu ce fac. Pentru că după ce congresul acela nu dispune de nici un mijloc pentru a putea satisface dorinței învățătorilor, pentru a le putea ameliora salariile, nu poate face nici el alta, decât ori să roage superioritățile bisericesti să se îngrijască de ameliorare, ori apoi să se arunce cu totul în brațele guvernului, să-și iee refugiul la ajutorul de stat.

Că aceasta ce cale greșită și periculoasă ar fi, am arătat mai sus. Dar mai este și altă pedecă la mijloc.

Statul nu acordă nici el ajutoare pentru școalele confesionale, pentru învățătorii confesionali, decât numai la cererea confesiunii res-

pective. Cu congresul acela interconfesional statul nu stă de vorbă. Fără întrebarea și cererea confesiunilor, statul dă ajutoare numai la școalele lipsite de caracter confesional, la școale comunale și de stat.

Ar urmă deci, ca pentru ajungerea scopului, pentru primirea de ajutoare din vistieria statului, să se abandoneze caracterul confesional al școalelor noastre. Învățătorul Mihail Găzdac, în nesocotința sa, tocmai ideea aceasta o propagă în „Poporul Român” numărul 120 curent (29 Septembrie n.), unde exclamă în gura mare, însă cu puțină judecată: „Jos cu barierele confesionale!”

Bine. Dar cine să le dee jos? Congresul acela interconfesional? Ștergerea caracterului confesional al școalelor noastre nu stă în dreptul congresului învățătoresc, și nu stă în dreptul nimănui, decât numai în dreptul confesiunii, fiindcă școala e a ei, e a bisericii! Cui nu-i convine școala confesională n'are decât să o părăsească și să-și caute fericirea la școala comună, ori la cea de stat, dacă nu pentru alta, numai pentru a se convinge, că pentru omul neconfesional nici acolo nu este loc!

Dar să admitem, că în mod excepțional va putea să obțină cineva loc la vre-o școală comună ori de stat. Celce răvnește la aceasta, să nu uite aceea ce am spus mai sus, că nu va ajunge învățător acolo unde dorește el, ci poate că prin vre-un comitat de peste Dunăre din ale patriei noastre, pentru ca și de acolo să fie în curând permutat altundeva, cine știe unde!

Credem, că învățătorii noștri confesionali le vor ști aprecia acestea, așa după cum merită, și apăsându-le bine, se vor convinge, că congresul cel mult trimbitat prin ziare nu e în interesul, ci de sigur în detrimentul lor. Dar și mai mult în detrimentul bisericii, ceea ce nici un om cuminte nu poate să dorească.

Rămână deci învățătorii noștri pe lângă forurile legale pe cari le au. Cerce la acestea ameliorarea sortii lor. Avem sinoade parohiale și eparhiale, avem congres, comitete parohiale, conzistor eparhial și metropolitan, tot atâtea foruri, cătră cari învățătorii noștri se pot cu încredere adresa, și tot atâtea foruri, cari singure încă se interesează serios de soarta învățătorilor noștri confesionali. De aceea, sfătuim pe învățătorii noștri, să nu participe la congrese interconfesionale, ci să cerce pe calea organelor bisericesti ameliorarea salariilor lor. Dar de altă parte să facă și ei tot ce pot, ca la parohii averea bisericască să se sporească, pentru ca din ea să poată fi ajutoari. Căci repetăm, ameliorarea cerută și recunoscută de justă și din partea noastră, dela noi are să vină, dacă e să conservăm și pentru mai departe caracterul confesional al școalelor noastre dela sate!

Ceice vreau să ne înțeleagă ne vor înțelege.

Cetatea orbilor.

Articol scris pentru „Neue Freie Presse” de

Carmen Sylva.

Publicăm în întregime articolul despre care am vorbit în numărul trecut, articol scris de Maiestatea Sa Regina României, Elisaveta, și publicat în ziarul vienez „Neue Freie Presse”. E următorul:

Sub figura modestă a unui servitor, intră la mine acum câțiva ani un tinăr, care abia terminase serviciul militar, și pe care îl chemasem pentru că era stenograf și negustor cult, știu deci să scrie în mai multe limbi, ca să dea oarecare ajutor mânilor mele obosite, să-mi copieze lucrările pentru tipar, și mai ales să-mi fie de mare ajutor în oarecari lucrări de afaceri. El voia să se căsătorească pe atunci și primi funcția, care pare a face parte din capacitățile lui, pentru că era la mine și el auzise, că pe lângă mine se poate lucra mult și se poate face mult pentru alții.

În curând avu de suferit lovituri grele de soarte, pierderea primului său copil, a tinerei sale soții și a mamei sale urmară una după alta, așa că tinărul era doborât de durere și foarte nenorocit.

În toate marile dureri am găsit numai munca ca mijloc principal pentru a putea suporta ceea ce trebuie să suportăm, și așa mă gândeam că numai dându-i mult, peste măsură mult de lucru, va putea suporta groaznica singurătate.

El lucra în continuu pentru orbi.

Atunci auzii de invenția Novak pentru orbi și comandai imediat mașini, de oarece mă ocupam de multă vreme de a ajuta pe orbi, atât pe cei din țara mea, cât și pe cei din străinătate, altfel de cum se făcuse aceasta până acum.

Găseam în special, că se cere prea puțin forței lor cerebrale, și li-se întrebuițeau prea mult mâinile, cari devin dure din cauza aceasta, și nu mai pot fi atât de sigure când sunt uzate prin muncă brută.

Mașina nu dură mult și comandai curând altele din America, o mașină de tipar foarte grea și foarte scumpă, care costă aproape 3000 lei până ajunse la locul destinației, pentru a lucra atât de obositor, încât tinărul și puternicul bărbat nu putea lucra mai mult ca 3 ore pe zi, de oarece trebuia să tipărească cu picioarele pe plăci de zinc, ce se apucau cu mâinile. Cu toate acestea era mai bine ca cu creionul, care nu putea da decât o singură carte.

Monske scrisese lucrarea mea „Pensées d'une reine” pe franțuzește pentru o amică a mea oarbă-surdă, și mai multe alte cărți pe nemțește.

Găsim însă prea neînsemnat rezultatul muncii extraordinare, și eram bucurată, că cel puțin tiparul mijlocia o multiplicare. În chipul acesta Monske tipări o serie de cărți, cari călătoriră în toate părțile lumii. Dar nu eram mulțumită, și găsim vecinic munca prea mare față de rezultat. Atunci sosi în chip miraculos ajutorul.

Sfințiam un azil, în care adăpostiserăm 100 de bătrâni, și pe când parcurgeam coridoarele și în fiecare odaie oameni, cari tocmai se mutau în ele, stăteau doi câte doi, ajunsei și în fața unui bărbat cu totul tinăr, cu ochelari negri și mișcări de orb.

Întrebai imediat ce face tinărul aici? „E orb”. „Da”, spusei eu, „dar tinăr!” Oamenii mă pricepură, că înțelegeam să

muncească, și-mi povestiră că fusese cu-
legător-tipograf la un excelent director
de ziar, care-i dedea 200 lei lunar, încă
pe când începuse a suferi de ochi, și chiar
după ce orbise. Redactorul muri, apoi
nenorocitul tinăr, care pe lângă aceasta
era și căsătorit, rămase cerșitor.

Doamnele filantroape nu sunt totdea-
una și echitabile și câte odată nu știu
să găsească imediat ideea, și astfel ele
despărțiră pe nenorocitul tinăr de soția
lui, îl însoțiră cu un oarecare bătrân străin
gândind, că în chipul acesta e salvat.

Mie însă, cu toate că sunt mioapă,
mi-a dat Dumnezeu ochi în inimă, ca să
văd imediat când un om are nevoie de a-
jutor grabnic.

Când sosii acasă, chemai pe Monske
și îi spusei să alerge cât mai repede po-
sibil să închirieze o casuță, să instaleze
în ea pe soția lui Teodorescu și să aducă
apoi imediat pe orbul Teodorescu în azil.
Toate acestea însă imediat, căci, spusei
eu, *până mâine e mort, am citit-o în figura
lui, se omorâ, nu poate suporta!*

Totul se întâmplă așa cum am po-
runcit și când Monske intră la Teodorescu,
acesta spuse: „Măne nu m'ați mai găsit,
m'aș fi sinucis“.

Imediat Teodorescu începu a face
copiile paginilor ce le tipăria Monske,
și așa lucră ei în toată liniștea într-o
mică mansardă a locuinței mele. Teodo-
rescu își câștigă iar hrana, locuință comod
cu tinăra lui soție, și mulțămia zilnic lui
Dumnezeu, căci era om foarte evlavios.

*

În timpul verii plecarăm la Sinaia,
iar pe Teodorescu îl trimiserăm la băi,
căci suferia de o slăbire a muschilor,
probabil din cauza intoxicației cu plumb,
care se întâmplă des la tipografi. Când
ne rentoarserăm din oraș, Monske îmi
spuse într-o bună zi: „Cred, că Teodo-
rescu a găsit ceva!“ și îmi explică, că
Teodorescu și-a bătut capul toată vara,
cum ar putea inventa o mai bună mașină
de tipar, de oarece aceasta e cu totul ne-
practică și abia adaptabilă pentru un orb,
care nu e de tot puternic și sănătos. Și
așa s'a gândit el să alcătuiască scrisul cu
ace în hârtie și să treacă cu un val de hâr-
tie peste el așa, că tiparul ar putea fi foarte
ușor efectuat. Numai un tipograf putea
ajunge la această idee atât de simplă.
Monske se puse pe muncă și probă zi și
noapte în hârtie, carton, și lemn, iar în
urmă în metal, până când invenția lui din
prima idee a lui Teodorescu nu mai avea
mult de probat, ca prima indicare, care
apărură lui Teodorescu în chip cu adevă-
rat dumnezeesc. Căci când îi spusei:
„Acum știu de ce te-a făcut Dumnezeu
orb!“, el răspunse: „Acum nici nu mai
sunt orb“.

Soția lui îmi povesti, că în ajunul
de a fi despărțiți, au stat amândoi în pat
plângând ca copiii, dar ridicându-și ochii
din întâmplare, zări o figură luminoasă cu
o aureolă în jurul frunții, așa că credea
că ar fi Maica Domnului. Acum vede însă
că a zărit părul meu cărunț, și apoi a
răsunat un glas ușor: „Nu vă temeți co-
pii, căci vă port de grijă!“.

Repede îngrijirăm de patente în
toate țările, căci ghicim ce va eși din
această invenție încă înainte de a fi fost
cu totul gata.

Monske lucră într-una zi și noapte.
Spre Crăciun el îmi făcu o mașină mică
dar abia când tipări cu ea se arătară lip-
surile. Și el lucră din nou și ajunse la
actuala mașină, care e atât de neînchipuit
de simplă, încât pot spune numai că:
„Eoul lui Columb!“

Fiecare orb e pus acum în situația de
a putea tipări zilnic 5000 de foi fără a
se obosi, așa că orbiilor vor avea tot atâtea
cărți, ca și acei cari văd. Atunci vom
ajunge faptul, pentru care mă străduiesc,
că avem învățoși orbi de înaltă cultură, în
jurul cărora se va grămădi lumea pentru
a învăța dela dânsii. Ei sunt excluși nu-
mai acolo, unde se întrebuințează telescop
și microscop, dar în imperiul liberei cu-
getări ei vor fi măestri, pentru că nimic
nu-i distrage. (Va urma).

Din Zlagna.

Deputatul Dr. Vaida între alegători.

— 19 Septembrie v.

Zăcând în datorința deputaților ro-
mâni de a țineă aprinsă flacăra conștiinței
naționale în popor s'a început turneul
prin cercurile lor încredințate.

Având aceasta în vedere și iubitul
nostru deputat Dr. Vaida în 17/30 Sept.
a. c. a venit în mijlocul nostru spre a și
espune darea de seamă despre activitatea
dezvoltată în parlament.

Ca loc de întrunire pentru cei de pe
Valea Ampoiului opidul Zlagna și l-a ales.

Deși numai cu o zi mai înainte de
venirea sa între noi s'a știut despre pro-
iectata adunare populară, totuși o aglo-
merație mare de popor a alergat la locul
destinat spre a auzi glasul iubitelui apos-
tol al redeșteptării noastre.

Vestea despre înflăcăratele vorbiri
rostită în dietă a străbătut până și în co-
libile cele mai îndepărtate, și fiecare ale-
gător era în clar cu ținuta deamă și ro-
mânească a deputatului nostru, pe care
cu drept cuvânt îl putem numi fala și
mândria Munților-Apuseni.

Dela Alba-Iulia călătoria spre Zlagna
a făcut-o cu trăsura, însoțit fiind de pre-
zidentul clubului parlamentar al naționa-
lităților Dr. T. Mihali, precum și de părin-
tele din Kișfalău I. Totoianu.

La comuna Pătrângenii li s'a făcut
primirea din partea poporului concentrat
aici de pe întreaga Valea-Ampoiului.

După bineventarea părintelui N.
Cristea din Valea-Mică ținută în terminii
cei mai calzi și izvorâți din dragostea i-
nimei, s'a urmat drumul spre Zlagna, cu
un frumos banderiu de călăreți.

La intrarea în Zlagna s'a atașat și
muzica, care a potențat însuflețirea celor
ce au luat parte la acest praznic național.

La poarta bisericilor române din
Zlagna iubiiții oaspeți sunt binevenți și
din partea părintelui Em. Beșu, care ur-
mând bunului obicei al Românului de a
începe orice lucru bun cu ajutorul lui
Dzeu invită oaspeții la Sf. biserică, spre
a se săvârși invocarea Duhului Sfânt.

Deputații cu drag urmează acestei
invitări acompaniați de toată lumea in-
soțitoare.

Întăriți sufletește își iau drumul spre
Pavilionul Ospătării Comunale, destinat
spre ținerea adunării populare.

La ora 1 p. m. se constituie biroul
adunării, alegându-se cu consimțământul
tuturora următorii:

Prezident părintele E. Beșu, vicepre-
zident p. N. Cristea, iar ca notari preoții
I. Fodorean și Alex. Băvegan.

Membrii acestui birou sunt rugați
tot odată a invita pe iubiiții deputați la
adunare, căci s'au fost retras în Restaurant.

Prezidiul recomandând pe oaspeți
ii roagă să-și rostescă vorbirile.

Primul orator e deputatul nostru
Dr. Vaida. Înainte de toate ne cere scuză,
că n'a putut veni în mijlocul nostru în-
dată după alegere, în urma faptului, că a
fost angajat și'n altă parte.

Ne spune, că deși n'a fost în mijlo-
cul nostru cu trupul, totuși cu gândul,
simțirea și inima a fost la bucuria noastră.

Trecând la desfășurarea faptelor să-
vârșite în parlament, ne pune în vedere
alianța deputaților români cu ai slovacilor
și sârbilor dând astfel naștere clubului
naționalităților.

În firul vorbirii ne arată, că s'a lan-
sat svonul din partea contrarilor, că le-
gătura aceasta n'o să aibă trăinicie

Neadevărul acesta îl spulberă cu
toată tăria convingerei, afirmând trăinicia
acestei asocieri prin faptul, că și pe ei îi
apasă tot aceleași suferințe.

Zice, că legătura aceasta e încheiată
nu numai din dragoste, ci și din necesitate
cel sufer, ceea ce poartă în sine durabili-
tatea trăiniciei.

În darea sa de seamă ne arată, că
multe au fost năcazurile în sfatul țării.

Încât privește ținuta sa, pornind din
cunoașterea adevărată a suferințelor no-
astre ne împărtășește, că cu toate ocaziile,
cu toată francheța a spus adevărul pe
nume, nefiind nicicând șovăitor.

În totdeauna a căutat să aducă toate
durerile și năcazurile noastre în discuție,
prin ce și-a atras din partea contrarilor
timbrarea de cel mai obraznic între depu-
tați. Protestează în contra acestei titula-
turi zicând, că totdeauna a fost om sin-
cer, ceea ce o va practica și pe viitor, căci
aceasta e datorința sa.

Dorința deputaților români — zice în
cursul vorbirii — e, ca *frăție să se sălă-
luiească între popoarele patriei.*

Ei au în vedere numai și numai de
a fi tălmăcii sentimentului de frăție și
mijlocitori de pace între noi.

Frăție însă adevărată, nu fariseism.
Doresc a fi frați, atât în bine, cât și
în suferințe.

Trecând la alt obiect ne vorbește
despre *indemnitate*, care însă necorăspun-
zând tuturor recerînțelor, deputații români
nu au votat-o.

Ne lămurește ținuta lor și în chestia
adresă zicând, că s'a conceput și din par-
tea deputaților clubului naționalităților un
proiect de adresă, care corăspundea mai
bine binelui popoarelor din patrie, cerân-
du-se și pentru ele egala îndreptățire.

Cu mândrie ne împărtășește, că a-
dresa noastră fiind expresiunea dorinței
întregului popor, nici unul dintre cei 4
sute deputați nu au putut-o răsturna prin
argumente motivate cu seriozitatea rece-
rută.

Ne arată apoi cum coaliționiștii erau
mulți și atârnav de biciul guvernului, iar
noi puțini, dar liberi asupra voinței no-
astre.

Ne împărtășește că s'au făcut 12 pro-
puneri și 9 interpelări.

Ne adaugă, că s'a interesat și de po-
porul de rând din națiunea maghiară de
pe Alföld, căci și aceștia suferă biciul boe-
rilor.

Cât privește partidul naționalităților
spune, că n'au voit puternicii zilei să-l re-
cunoască.

În urma ținutei curagioase și demne
a deputaților naționalităților, totuși au
trebuit să simțească, că au de lucru și cu
partidul acestora și au început a face unele
făgăduințe.

În vorbirea sa ne accentuează și fa-
ptul cum s'a primit propunerea presiden-
tului Dr. T. Mihali referitoare la bănci.

Ne descopere, că nu din convingere
din partea celorlalți s'a enunțat ca con-
clus, ci fiindcă erau deputați coaliționiști
mai puțini la număr decât ai noștri.

Întâmplarea a adus deci cu sine pri-
mirea propunerii.

Ne vorbește și despre neîncrederea
în guvern arătând motivele.

Ca un motiv ne înfăpșează trăgăna-
rea chestiei celei mai însemnate a votului
universal.

Ba că nu află timpul oportun, ba că
nu e actuală, ba că-l leagă de una și de
alta numai să fie în interesul lor.

Meditând asupra stării politice ajunge
la concluzia, că numai cu înțelegerea tu-
turoara vor fi cei dela putere tari.

Ne explică și modul cum înțelege
pacea. Zice, că pace numai între 2 egal
îndreptățiți se poate face. Între stăpân
și slugă nicicând.

Până nu se va avea aceasta în ve-
dere, numai rușine și blăstăm asupra fa-
ptelor guvernelor va plană.

Cu toate acestea ne îmbărbătează,
îndrumându-ne a crede în duhul vremii,
care o să educe și pentru noi zile mai se-
nine.

Până atunci însă să muncim necon-
tenit la recăștigarea drepturilor noastre.
În scopul acesta e necesară însă o orga-
nizare pe toată linia.

Ajungând la sfârșitul vorbirii își ia
adio dela alegători în terminii cei mai du-
ioși, întreținându-ne cu spusele sale dulci
nu mai puțin de o oră.

La rând urmează vorbirea prez. Dr.
T. Mihali.

Incepe prin a ne arăta icoana sufle-
tească al alesului nostru.

Ni-l prezintă ca pe un bărbat, care
e fala și mândria clubului naționalităților.

Între faptele sale vrednice ne desco-
pere și un fapt istoric al său.

La sfatul dânsului s'a început acti-
vitatea Românilor întru recăștigarea drep-
turilor lor.

Pentru alegerea aceasta numită în
numele clubului și a întreg poporului ro-
mânesc mulțămeste celorce l-au ales.

Intră apoi în criticarea situației po-
litice nimicindu-o, prin argumentele cele
mai zdrobitoare.

Cele spuse au pătruns până în a-
dâncurile inimei fieștecărui ascultător, așa
că numai un trup și un suflet predomină
în întreaga sala.

O vorbire mai pătrunzătoare în păr-
țile noastre nici când nu s'a auzit.

Seriozitatea și glumele se amestecau
spre desfătarea sufletească a tuturor.

Duhul însuflețirii intrat în inimile
ascultătorilor va rămâne pe vecie neșters
în piepturile celor ce au participat la
adunare.

Binec vântat să fie gândul, când s'a
hotărât Dr. T. Mihali a veni în mijlocul
nostru!

Adunarea se închide prin vorbirea
însuflețitoare a p. N. Cristea, care propune
iar adunarea primește cu multă dragoste
ca deputaților români să li se exprime
toată încrederea.

Când s'a făcut închiderea era ora 3
p. m. A urmat apoi masa comună, la care
au luat parte cam vreo o sută persoane.

În decursul acesteia s'au ținut și
toaste, care de care mai edificător.

Voia bună a fost la culme, mai ales
și prin faptul, că o fracțiune din „Corul
Moților“, care s'a produs în Arenele Ro-
mane ș'a arătat și cu această ocazie
destoinicia.

Erau în continuu aplaudați de depu-
tații sărbătoriți.

Sosind ora 8 p. m. am părăsit „Pa-
vilonul“ ducând cu noi suvenirile cele mai
prețioase din viață.

Al. b.

Sibienii la București.

Despre al doilea concert al Reuniunii
de muzică din Sibiu, dat în sala Ateneu-
lui din București, Sâmbătă, săptămână tre-
cută, scrie „*Voința Națională*“ următoarele:

După reprezentațiile lui „*Moș Ciocărlan*“,
cântăreții și cântărețele din Sibiu, s'au mai
produs într'un concert înainte de a ne părăsi.

Buna faimă a corului și a celui ce îl
diriguită făcuse pe toți să se grăbească să
asiste și la această sărbătoare muzicală ro-
mânească.

Cântările religioase, „*Imnosul dela in-
trarea în biserică*“ și „*Concertul de Mu-
zicescu*“, au fost executate în chip minunat;
de asemenea și cele două compoziții ale

d-lui Kirchner, în cari a plăcut mult vo-
cea de contraltă a domnișoarei Delia Olariu.

„*Hora Dobrogeană*“ însă cu frumoa-
sa-i stilizare populară a cucerit pe toți.

D-na Lucia Cosma, cu vocea sa lim-
pede de sopran, care a plăcut atât de
mult în „*Moș Ciocărlan*“, a pus mult su-
flet cântecelor „*Sab fereastra mândre-
mele*“, „*Ști tu mândro*“ și „*Mugur mugu-
rel*“ de Dima, însuflețind pe toți.

O impresie frumoasă a făcut și D-na
Crisan cu vocea-i de sopran dramatică
împreună cu d. A. Niculescu, baritonul no-
stru prețuit și de Sibieni, cum și orchestra
și corul în executarea baladei „*Mama lui
Ștefan cel mare*“ de Dima.

După cântarea minunată a bucoșilor
„*Pre tine te lăudăm*“ de Bena, „*Colinda*“
de Tschaiakowsky, și „*Două inimi nu-mi
dau pace*“, D-na Triteanu a cântat, accompa-
niată de orhestră, greua „*Arie a Ofeliei*“
din Hamlet, de A. Thomas, dând la ive-
lă frumoasele calități ale vocii sale de so-
pran, cu mare strălucire în triluri și în
tregeri de la un registru la altul. Adevă-
rate ovații s'au făcut d-nei Triteanu după
această bucată de muzică clasică.

„*Fântâna cu trei izvoare*“ de Dima și
„*Morarul*“ de Kiriac au fost cântate cu
aceiași putere de interpretare de acest
fără seamă. După ce s'a repetat „*Mora-
rul*“, dl. D. Popovici (Bayreuth), directorul
Conservatorului a dat o cunună de lauri
cu panglici tricolore vestitului cor din Sibiu.

D-na Lucia Cosma a cântat apoi înto-
vârșită de orhestră aleasa „*Rugăciune*“

a Elisabetei" din „Tanhäuser" (Wagner) și „Cântecul Solvegiei" din „Peer-Gynt" (Grieg), în care puterea sa de interpretare a trecut marginile desăvârșitului, atât de fin redă în triluri de priveghitoare admirabilul motiv popular scandinav. Cu acest prilej și mai mult am observat înalta cultură muzicală a d-nei Cosma.

Apoi d-na *Veturia Tritean* a cântat câte-va doine, dintre cari au plăcut foarte mult cele două bucați ale tinărului compozitor *Tiberiu Brediceanu*, căruia i-s-au făcut ovații. D-na *Tritean* cântă cântecele noastre populare cu atâta foc, că a fermecat întreg auditorul.

Concertul s'a sfârșit prin execuția de câtră cor și orchestră a admirabilei compoziții „Vântul" de *Kirchner*, în care sunt câte-va minunate efecte simfonice.

În ast chip s'a sfârșit sărbătoarea muzicală ce ne-au prilejit-o cântăreții *Sibieni*, cu un adevărat triumf pentru muzica noastră națională și o pildă vrednică de urmat de societatea noastră aleasă.

NOUȚĂȚI.

Onomastica Maiestății Sale. Eri Joi, 4 Octomvrie n. a fost ziua onomastică a Maiestății Sale, Împăratului și Rege al nostru *Francisc Iosif I.* Din acest prilej s'a oficiat în toate bisericile din Sibiu serviciu divin. În biserica noastră catedrală serviciul divin pentru sănătatea și îndelunga viațuire a Maiestății Sale l-a oficiat I. P. S. Sa arhiepiscopul și metropolitul *Ioan Meșianu*, asistat de P. Cuv. Sa dl archimandrit-vicar arhiepiscopesc *Dr. Ilarion Puscaru* și de preotul-profesor *Demetriu Cunțan*. Au fost de față toți asesorii conzistoriali, elevii seminarului „*Andreian*" cu profesorii lor, și alt public.

Contele Beck, șeful statului major din armata austro-ungară împlinește în 20 Octomvrie c. 60 de ani de serviciu, ca ostaș, cu care ocazie are intențiunea să-și ceară trecerea la pensie. Întrebarea e însă, dacă i se va încuviința cererea din partea Maiestății Sale, care ține foarte mult la el. Ca urmaș al său e numit ministrul comun de război, *Pitreich*.

Budgetul anului viitor a fost stabilit în mod final în conziliul de miniștri ținut Luni și Marți, și domnul prim-ministru *Wekerle* va merge în curând la Viena pentru a cere aprobarea Maiestății Sale. Îl va prezenta apoi dietei.

Reuniunea română de muzică din Sibiu, care a dat două concerte mari în Ateneul din București și a dat opera „*Moșul Ciocârlișan*" mai de multeori în teatrul național din București, iar Luni sara a dat un concert în Craiova, a sosit Marți sara acasă, la Sibiu.

Domnul Kirchner, marele măiestru de muzică din Sibiu, a fost ales director muzical al societății filarmonice germane din București „*Liedertafel*", și în curând va părăsi Sibiul spre regatele generale ale iubitorilor de muzică.

Basarabenii opriți. Ziarele din România vestesc, că guvernul rusesc a oprit pe cei 1500 Basarabeni, cari voiau să viziteze expoziția din București, să plece la expoziție.

Maiestatea Sa, domnitoriul nostru, a cinstit 20 mii de cor., pe seama orfanotrophiului învățătorilor catolici din țară.

Scandal în Reichsrath. În ședința de Marți a dietei austriece a adresat dep. *Sterberg* acuze vătămătoare la adresa dep. român *Onciul*, sub cuvânt că acesta ar fi fost palmuit într-o noapte pe *Graben*, beat fiind. Dep. *Onciul* l-a tras la răspundere pentru această minciună. În această ceartă s'au aruncat vorbele foarte aspre. Întreaga afacere ajunge înaintea unui juriu de onoare.

Divorțurile. De când a intrat în vigoare legea despre căsătoria civilă, crește divorțurile din an în an. În 1896 primul an după ce s'a adus legea civilă, au fost 387 divorțuri în țara noastră, în 1897—672, în 1898—1343, în 1899—1800, în 1900—2904 în 1902—4507, în 1903—4760, în 1904—

5712 și în 1905—6517. Iar de va merge progresiunea tot așa, vom ajunge cu timpul ca toată lumea să fie divorțată.

Urgia rusească. Luni a adus tribunalul militar din Petersburg sentința asupra matrozilor răsculați. Au fost judecați 19 la moarte, 12 la temniță pe viață, 23 la muncă silnică, 7 la închisoare pe 15 ani, 8 pe zece ani, 60 pe șase ani, 22 pe patru ani, 429 au fost împărțiți în serviciu de pedeapsă, 129 au fost achitați.

Furt mare. Factorul poștal *Ciachiroff* din București a furat 190 mii lei și a dispărut din țară. Poliția a dat de urmele lui spre Bulgaria, dar n'a reușit încă să-l prindă.

Chamberlain orb. Ziarele engleze aduc vestea că *Chamberlain* a orbit de tot și mâinile încă abia și le mai poate mișca.

Transportul peștilor vii. În cercurile competente din Germania s'a discutat de un timp încoace chestiunea transportului peștilor în depărtări mari, din o țară în alta. S'a decis construirea anumitelor vagoane, cari să transporte pești vii. Dacă se vor dovedi practice, ele vor fi acceptate de toate țările.

Dela comitat. Luni în 8 Octomvrie la 3 ore d. a. va ține ședință ordinară lunară comitetul administrativ al comitatului Sibiu și subcomisiunile lui în sala cea mică a casei comitatului.

Friderica Zeller, ucigașa care a fost judecată la moarte de forul suprem judecătoresc din Viena a fost agrațiată de Maiestatea Sa, schimbându-i-se pedeapsa în temniță pe viață. Se vorbește acum, că ucigașa ar fi chemat pe avocatul apărător și i ar fi descoperit pe adevăratul ucigaș și i ar fi făcut destăinuiri interesante, cari îi dovedesc nevinovăția. Avocatul i ar fi promis că va cere reînnoirea procesului.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu". La fondul de 20 fileri pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare s'au mai făcut următoarele daruri: *Constantin Moga*, sodal mäsar, fost membru al Reuniunii, actualmente în America, 4 cor. 80 fileri (un dolar), *Teodor Orlea*, compt. (Câmpeni) 29 fil., *Vasile Necșă*, paroh (Mărtinești), Dem. Axente. cul-tip., fiecare câte 20 fileri, *Dr. G. Morariu*, medic și soția sa *Adela*, (Turnu-Severin) 1 cor. 86 fileri, *Nicolae Vlad-Stezar*, ales paroh în Jina 1 cor. *Dr. Aurel Crăciunescu*, înțarit profesor definitiv la sem. „*Andreian*", 5 cor. La același fond au mai dăruit *Victor și Eugenia Tordășianu*, în memoria decedatei lor rudeni *Carolina Ciora* năs. Țura (Gurasada), 2 cor., *Maria Bogorin* n. Imbăruș și *Aurelia Bogorin*, în memoria tatălui, respective moșului *Petru Imbăruș*, 5 cor.; dsoara *Iulia Binder*, în memoria mamei sale *Iosefina*, 2 cor. La fondul „*Victor și Eugenia Tordășianu*, pentru înzestrarea fetelor sărace și cu alipire către Reuniune", au dăruit *Dr. Aurel Crăciunescu*, din privilegiul definitivării sale ca profesor sem. 10 cor., *Nicolae Adamovici*, paroh (Bucium-Poeni), 5 cor. La fondul „*Masa învățăceilor*", dl *Ioan Popaiov*, sodal mäsar, fost membru al Reun., acum în America, 4 cor. 80 fil. (1 dolar).

Rectificare. În articolul „*Altă lămurire*" din nr. 101, în loc de cea mai „*frumoasă*" să se cetească cea mai „*fruntașă*" comună etc.

Din Munții Apuseni.

Ni-se cere publicarea următoarelor rânduri:

Suntem iarăși la începutul unui nou an școlar, când statul învățătoresc, după feriile de vară, ia din nou firul lucrărilor la îndeplinirea educațiunii. Puțină încredere are în viitorul său, când află, că pentru ameliorarea sorții sale se face atât de puțin. Cu aceleași neajunsuri se luptă azi învățătorul, cu cari s'a luptat în trecutul apropiat, și are să îndure aceleași suferințe! Aceleași mijloace de subsistență, și mai aceleași de perfecționare! Puține glasuri se aud îndemnând publicul pentru îmbunătățirea sorții învățătorilor. Lipsa și sărăcia l'au copleșit pe învățător, și nu e chip a se scăpa de ele, dacă cei chemați cu părintească îngrijire nu-i vor sări în ajutor. Și noi sperăm că vor sări.

Sărăcia este pedeca cea mai mare, care azi se pune în calea progresului la învățământ în școala populară. Învățăto-

riul fiind lipsit de mijloacele materiale pentru subsistență, este silit a se ocupa și în alte direcțiuni, și are multe griji pentru sine și familia sa, pe când ocupațiunea lui din școală ar pretinde, ca totdeauna se fie liniștit, cu bună dispoziție și recreat.

Câtă vreme nu va fi așa, ca învățătorul să aibă numai o ocupațiune, servind numai educațiunii poporului, nici progresul în învățământ nu va fi deplin corăspunzător.

În împrejurările acestea grele pentru învățător, unii își părăsesc cariera învățătorescă, căutându-și alte ocupațiuni, cari le asigură un mod de traiu mai ușor, iar alții de azi pe mâne o trăgănează, când cu una când cu alta.

Adevăratul învățător însă nu trebuie să desopereze. Noi să ne facem datoria. Să luptăm pentru ajungerea scopului ce ni l'am deșit în împlinirea datorinții noastre pe cariera învățătorescă. Să lucrăm cu neobosite puteri pentru luminarea și cultivarea odraslelor tinere ale neamului nostru, și răsplata nu va întârzi. Cei chemați se vor ocupa și de îmbunătățirea stării noastre materiale văzând, că noi suntem la culmea chemării noastre învățătoresci și bun lucru facem.

Între învățătorii, cari așa cugetă și așa fac, precum adevărată conștiință le dictează să lucre pentru binele bisericii, neamului și al patriei, suntem și noi învățătorii gr. or. din Munții apuseni, cercul al X-lea conferențiar *Abrud*, tractele *Abrud* și *Câmpeni*.

Se vede, că noi învățătorii din aceste tracte am fost meniți să îndurăm cele mai multe neajunsuri. Pământul este puțin productiv și cerealele precum și celelalte produse se impoartă din depărtări de 80—100 klm., ceea ce face ca să le cumpărăm mai scumpe. Satele de munte împrăștiate nu sunt legate prin nici o cale ferată și comunicația cu deosebire în timp de iarnă e foarte anevoioasă. Învățătorul intrat toamna în școală, cu greu mai poate conveni cu colegi de ai săi, sau cu alte persoane inteligente, afară poate de preotul din sat.

Învățătorii din tractele susnumite văzându-se astfel aproape izolați prin împrejurările locale și prin mijloacele materiale necorăspunzătoare, și lipsiți de viața socială, și împedecați pe această cale dela perfecționare, au hotărât ca ceea ce nu se poate face pe altă cale pentru înmulțirea cunoștințelor, s'o facă prin ceterul cărților. Singuratici nu și-le pot procura, tot din cauza neaverii, de aceea au hotărât să înființeze o bibliotecă a învățătorilor gr. or. din cercul al X-lea conferențiar, *Abrud*. Spre acest scop conferența din 1903 a formulat un regulament. Acel regulament s'a aprobat din partea Prea Ven. Conzistoriului arhidiecezan. Cu începerea anului școlar 1906/7 își începe comitetul acestei biblioteci activitatea, și sperând că mulți binevoitori vor sprigini acest factor cultural, se adresează către On. public cu următorul

Apel.

Subscrișii, în numele învățătorilor români gr. or. din cercul al X-lea conferențiar *Abrud*, rugăm pe toți binevoitorii și sprijinatorii cauzei noastre școlare, să binevoiască a contribui la sporirea averii bibliotecii înființate deja, și în special pe toți St. Domni, Doamne, cari vor a se face membri fondatori, solvind conform §. 5 din regulament taxa de 50 cor. ori ajutători, cari solvesc taxa de 10 coroane, apoi rugăm pe St. Domni autori de opuri pedagogice, literare, istorice, economice etc. precum și pe st. Domni editori, proprietari, redactori, societăți, posesori de ziare pedagogice-literare, economice și în fine pe toate St. persoane, cari doresc prosperarea învățatorimii și prin aceasta și înaintarea poporului român — să binevoiască a donă pe sama acestei biblioteci din opurile disponibile

Numele tuturor membrilor fondatori, ajutători, precum și a donatorilor de opuri și reviste, le va publica conferența pe cale ziaristică în fiecare an, exprimându-și totodată și mulțămirea. Sumele de bani se vor cuită în ziare.

P. T. Domnii și Doamnele, cari se înscriu membrii fondatori sunt rugați, ca deodată cu taxa să binevoiască a-și trimite și pozele însoțite de o scurtă biografie spre a se păstra într'un album pentru posteritate.

Taxele de membri, precum și ori ce ajutor bănesc să se trimită la adresa casarului *Iosif Cothișel*, învățător, Certege u. p. Câmpeni (Topánfalva), iar opuri, ziare etc. la adresa bibliotecarului *Avram Sêrbu*, învăț. Câmpeni, (Topánfalva).

Abrud, la 11 Septemvrie 1906.

Alexandru Furdul
inv., membru în com.
George Narița
inv., membru în com.

Avram Sêrbu
inv., bibliot.
Iosif Cothișel
inv., casar.

Poșta ultimă.

Convocarea congresului.

Dupăcum suntem informați dela locul competent, Maiestatea Sa cesaro și reg. apostolică s'a îndurat a lua preagrațios la cunoștință notificarea I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit al nostru, referitoare la convocarea congresului național-bisericesc pe ziua de 1/14 Octomvrie a. c.

Convocarea congresului o vom publica în numărul proxim jal ziarului nostru.

Cărți și reviste.

Calindarul arhidiecezei noastre pe anul 1907 cuprinzând pe lângă datele calendaristice necesare *șematismul bisericii noastre*, apoi o evidentă folositoare pentru oficiile parohiale, protopresbiterale, pentru clerici și învățători și în fine o bogată parte literară a apărut deja. Prețul este cel obicinuit de 80 fileri. Se poate procura dela librăria arhidiecezană. Vom reveni.

„**Viața Românească**" din Iași, numărul 7 (pe Septemvrie) are următorul cuprins: *I. Al. Brătescu Voinești*. Conu Alecu (schiță). *N. Volenti*. Lui X... (versuri). *G. Bogdan-Duică* Scrisori de Grigorie Alexandrescu. *I. Agârbiceanu*. În luptă (năvelă). *V. Loichiță*. Versuri. *P. Bujor*. Suflete Chinuite (schiță). *G. Ibrăileanu*. Probleme literare. *Horia Petra-Petrescu*. Bădea Cărbănaș (năvelă). *Aurel Onciul*. Evoluția politică în Bucovina. *S. Secula*. Viața Românească în Ardeal. — Teatrul. *M. Costea*. Din Basarabia. — Românii și chestia Agrară. *P. Nicanor & Co* Miscellanea. *Izabela Sădoveanu* (Evan.) Cronica Literară (Critica feminină). *P. Bujor*. Cronica Științifică (Foamea și iubirea în lupta pentru existență). *Dr. I. Simionescu* Cronica Pedagogică (Tot „O Dorință") *Vintilă I. C. Brătianu*. Cronica Internă (Obștiile Sătești pentru Areaderea de moșii). *I. Rusu-Șirianu* și *C. S* Cronica Externă (Falimentul Politicei Maghiare. — Cum pacifică d. Stolypin Rusia.

Recenzii: *C. Dobrogeanu-Gherea*: „Din Ideile fundamentale ale Socialismului Științific", *Radu D. Rosetti*: „Epigrame", *Tudor Pamfilie*: „Jocuri de copii". — *G. I. Const. Giurescu*: „Contribuțiuni la Studiul Croniceilor Muntene" — *G. P. N. Dobrescu*: „Intemeierea Mitropoliilor și a celor dintâi Mănăstiri din țară", „Fragmente privitoare la Istoria Bisericii Române"—*E. P.*

Revista Revistelor: *Luceafărul*, *Junimea Literară*, *Revista politică și Literară*, *Revista Idealistă*, *Arhiva*, *Statistica*, *La Nouvelle Revue*, *Mercure de France*, *La Revue*. *Revue de Métaphysique*, *Revue des Idées*, *Revue Latine*, *Revue Socialiste*. *Revue de Sociologie*. *Revue Scientifique*. *Nouva Antologia*. *Rivista d'Italia*, *Deutsche Rundschau*. *Deutsche Revue*, *Deutsche Monatsschrift*, *Socialistische Monats-Hefte*. *Contemporary Review*, *North American Review*. *Positivist Review*, *Ruskoe Bogatsvo*.

Mișcarea intelectuală în străinătate. — Bibliografie.

Nr. 571—1906 protop. [246] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din Andrașfalău-român, protopresbiteratul Sighișoarei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: 600 coroane, 400 cor. dela stat, 200 coroane dela popor, cuartir și lemne de foc.

Primul cuineuș se va computa după cinci ani de serviciu împliniți la această școală.

Reflecții la acest post, vor avea a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Sighișoara, 20 Septembrie 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Nr. 504—1906 [244] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de cl. III, din Chendremal, protopresbiteratul Ungurașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fașionate în coala B, pentru întreținerea venitului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare oficiului protopresbiteral în termenul indicat.

Concurenții au a se prezenta înainte de alegere în vre o Duminică ori sâmbătoare în biserică spre a cânta resp. a celebra și a cuvânta.

Fizeș-Sânpetru, 10/13 Septembrie 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Ungurașului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Pavel Roșca
protopresbiter.

Nr. 708—1906 [243] 3—3

Concurs

Pentru întregirea celor două (2) posturi învățătoresci devenite vacante în parohia gr. or. Intorsura Buzăului, în protopresbiteratul Treiscaunelor se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt:

1. Câte 600 cor. salar anual, plătitul unuia decursiv din fundațiunea bisericească-școlară, iar celuilalt din repartiziune dela popor.

2. Cuartir și lemne de foc.

3. Cuineușul se va plăti numai după serviciu neîntrerupt de 5 ani în această parohie.

Comitetul parohial își rezervă dreptul, ca după alegere să denumească pe oricare să conducă registrele școlare și agendele scripturistice, precum și care să propună la școala de repetiție, și care să meargă de 2-ori pe săptămână în cătunul Ciomernic.

Aleșii sunt datorți ca în fiecare Duminică și sâmbătoare să conducă unul strana a doua la utrenie cu cântărețul și cântările la sf. liturgie cu copiii de școală.

Cererile instruite conform normelor în vigoare, se vor așterne oficiului protopresbiteral gr. or. al Treiscaunelor în Brețu (Bereczk) cottul Hármszék în termenul deschis.

Brețu în 9 Septembrie 1906.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Casă de vânzare!

Casa și curtea Nr. 277, în Ocna, în apropierea băilor, la poziție bună, se vinde din mână liberă. [248] 1—1

Nr. 1182—1906 [247] 1—1

Publicațiune.

Comuna Poplaca exarândează pe calea licitațiunei în 14 Octombrie 1806 st. n. la 10 ore a. m., cârcima comunală pe timp de 6 ani. Prețul strigării este fixat cu 1000 cor. anual, după care sumă e a se depune 10% ca vadiu.

Condițiunile de licitare și contract se pot vedea în orele oficiale la cancelaria comunală.

Poplaca, în 20 Septembrie 1906.

Primăria comunei:

Oprea Tănase primar. **George Comșa** notar.

Nr. 5109—1906 pret. [242] 3—3

Vindere de lemne de brad.

Comunele Săliște, Galiș și Tilișca au primit cu ordinul m. Nr. 32883. I—A—2. îndreptățirea de a vinde, în brădetul dela Piatra-Albă lemnele de brad pe un teritor de 1057.3 jug. cat. prin tăiere, — iar pe un teritor de 714.7 jug. cat. prin rărire.

Negustori de lemne, cari se interesează de vânzarea de păduri pot lua acele părți în privire în lunile Octombrie și Noiembrie a. e. până ce ține timpul favorabil.

Pentru deslușiri și îndrumări se poate adresa la primăriile comunelor interesate, respective la curatoratul de cerc r. ung. silvanal în Săliște.

Săliște, în 25 Septembrie 1906.

Primpretorul cercului:

Dragits.**Magazin de specialitate!**

Mare depozit de
juvaericele, aurării, argintării, oroloage
de aur și de argint, pentru domni și dame
toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiu, strada cismădiei nr. 14.

[74] 27—

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

Somatose

(albumină de carne)

produce apetit și întărește

Este a se recomanda în mod deosebit tuturor persoanelor, cari sunt espuse la încordări corporale și spirituale.

(63 c) 3—5

Banca de asigurare**„TRANSILVANIA“**

Sibiu, str. cismădiei nr. 5, edificiile proprii. — Fondată la 1868.

Primește în condiții favorabile

- ✎ asigurări contra focului și esplosiunilor,
- ✎ asigurări de viață și de rente viagere,
- ✎ asigurări contra furtului prin spargere,
- ✎ asigurări de grindină,
- ✎ asigurări de accidente și de sticlă.

✎ Valori asigurate 105 milioane corone. ✎

••• Despăgubiri prestate 7 milioane corone. •••

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni de la Direcțiune în Sibiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Brașov și Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

(271) 48—52

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

in Timișoara-Fabric

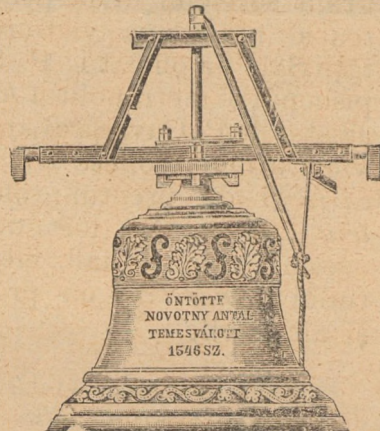
se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 52—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal.

Prețuranturi ilustrate gratis.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea mării împovărări a stomachului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trai neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșiri de stomach,
Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renunțate și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delatăză conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noiei formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate încă în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerația sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delatăză iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delatăză mistuirea grea și deșărtăză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdute (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbetei puteri de trai un nou și proșpăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrețirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză nervi excitați și crează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Târnăveni, Săliște, Ocna, Slănic, Șeica-mare, Noorich, Avrig, Târnăveni, Boia, Cismădie, Poplaca, Gurăului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petriș, Sebeș-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihalț, Teiuș, Blaj, Pâna, Târnăveni, Medias, Birjil, Sânt-Mărtin, Ibașfalău, Bama, Agnita, Cănuș-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Cămpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hașeg, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

✎ Păziți-vă de falsificări! ✎

Să se ceară anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sunt: Vin de Malaga 50,0 Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireș 520,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus“, „Kalmus“ la 10,0. Toate acestea se amestecă.

un. dcm. [11] 34—